Ugyanaz?

[1]

A JESZ jellegéből és működéséből adódóan mindig különös izgalommal készül a bemutatókra, hisz vagy a rendező, vagy a csapat, vagy a térhasználat, vagy a koncepció hoz valami egészen újat. A készülő bemutató viszont azért különleges, mert elővesz egy régi produkciót a saját tarsolyából. 25 év után a JESZ igazgatói posztjáról leköszönő Mikuli János arra vállalkozott, hogy pályafutását mintegy keretbe foglalva elővegye azt a darabot, amellyel 30 évvel ezelőtt rendezői munkássága elkezdődött az egyetemi színpadon. Erről a remake-ről kérdeztem őt és a darab egyik szereplőjét a 2022. május 12-re tervezett premier előtt.

- *János, kérlek mesélj arról, hogy mit jelent számodra ez a mostani rendezés!*

Egy ideje tudatosan készülök a visszavonulásra, fokozatosan próbáltam és próbálom átadni a stafétát utódaimnak, terveim szerint ez az utolsó rendezői munkám a JESZ társulatával. Elsősorban jutalomjátéknak szántam, és köszönetemet szeretném vele kifejezni azoknak a kollégáknak, akik ennyi éven át hűségesen kitartottak mellettem. Az előadás érdekessége, hogy öten 30 évvel ezelőtt is játszottak a darabban, csak más szerepet. Tóth András annak idején a pincért alakította, most ő lesz a címszereplő, a pincért pedig ezúttal Zakariás Máté játssza. Ők ketten nem csak az előadásban vállalnak fő szerepet, hanem viszik tovább a vállukon a társulat és a színház vezetését is. Inhof Laci anno a rendőr szerepében lépett színpadra, most ő lesz a díjbirkózó, László Csaba pedig, aki akkor még középiskolásként a kar egyik tagja volt, most a rendőr szerepét vállalta. Pásztó Reni szobalányból a ház úrnőjévé lépett elő, én maradtam egyedül ugyanabban a szerepben: filozófus,

csak most már ősz hajjal.

- Hogy esett a választásod annak idején Max Frisch drámájára?

Egyrészt, fiatal rendezőként mondani akartam valami a világról, másrészt alakuló társulatom tagjait igyekeztem jó szerepekhez juttatni - ez volt a két fő szempont. Nem emlékszem pontosan, de valószínű egyszerűen levettem a könyvespolcomról Frisch drámakötetét és megláttam ebben a darabban a lehetőséget. Az abszurd történet olyan elvont általánosságokat fogalmaz meg a világ működéséről, ami éppoly aktuális ma, mint volt 30 évvel, vagy 70 évvel ezelőtt, mikor íródott. A ’90-es évek elején, a rendszerváltás utáni első években, a délszláv háború idején is erős áthallásai voltak, és ezek talán még markánsabbak ma. Vannak aktuális dolgok, amikről egy színháznak beszélnie kell, számomra most is ez a legfontosabb.

- Milyen volt a 30 évvel ezelőtti és a mostani csapat?

Egy darab sikere – valljuk be, leginkább a szereposztáson múlik. Annak idején is nagyszerű kollégákkal dolgoztam: Biederemannt Besenczi Árpád alakította, ő ma a zalaegerszegi színház igazgatója. Pilinczes József, aki a Pécsi Nemzeti Színházból ment nyugdíjba, az egyik gyújtogatót játszotta, most Inhof Laci veszi át kiválóan a pimasz és drabális díjbirkózó szerpét. András, aki annak idején kiválóan hozta a pincér hűvös pökhendiségét, most éppoly természetesen helyezkedik bele a félelemtől reszkető nyárspolgár szerepébe. De ugyanúgy testhezálló szerep Somogyi Bianka számára Anna, a szobalány. A legrutinosabb JESZ-es színészek mellett újoncok is színpadra lépnek. Most is, mint 30 éve, nagyon lelkes gimnazista fiúk játsszák a tűzoltókat, akikkel öröm dolgozni. Nekem annyiból könnyebb a dolgom, hogy nem kell már kitalálni, megkoreografálni a kar jeleneteit, de nekik nagyon is sokat kell rajta dolgozni. Szerencsére a két karvezető, Szabó Márk és Ákli Krisztián, nagyszerű trénerként segítségükre vannak ebben.

A darab női főszereplőjét, Pásztó Renátát személyesen kérdeztem a korábbi és a mostani próbafolyamatról.

- Vissza tudsz emlékezni a 30 ével ezelőtti előadásra?

Őszintén, nem nagyon. Inkább nagy emocionális élmény maradt meg belőle, főleg a próbafolyamatról. Nagyon jól éreztük magunkat együtt, jó csapat, jó hangulatú próba volt. János türelmes volt velem, és mindenki támogatott. Én voltam akkor a szobalány, és leginkább arra emlékszem, hogy csodálattal figyeltem Kekét (Füsti Molnár Éva, a PNSZ Jászai Mari-díjas színművésze), aki nagyon szuggesztíven játszotta Biedermann feleségét. Bennem vannak a mozdulatai, a gesztusai, és hatnak rám, de személyiségemből adódóan az én Babette-figurám biztosan más lesz. A partnerek is meghatározóak, a színpadon András lesz a férjem, ő mindig jó húzóerő. Érdekes egyébként, hogy sokszor jelentéktelen epizódok jutnak eszembe egy-egy régi próbafolyamatról. 30 éve az Anna utcában próbáltuk a darabot. A kutyámat lent hagytam az udvaron, de addig-addig ügyeskedett, míg kinyitotta a kaput, és feljött utánam az emeletre. Mikor bejött a terembe, Pilinczes Józsi közbeszólt: „A kutya velem van!” János nagyon mérges volt, hogy az eb megzavarta a próbát…

- János, mit gondolsz, mennyiben sikerül újraalkotni a 30 ével ezelőtti rendezésed?

Sajátos helyzet, hogy egy viedófelvétel alapján próbálom úgy instruálni a színészeket, hogy megszülessenek azok a helyzetek, amik annak idején jól működtek. Ők ezt a felvételt nem nézték meg, és természetesen szeretnék belevinni a maguk elképzeléseit, ezért van benne jócskán kísérletezés. Ez fontos is, hiszen minden szereplőnek meg kell találnia magát az adott figurában, de nagyon jó kis karakterek formálódnak, és azt gondolom, hogy végül megint jól összeáll a darab!

Radnai Éva

Pécs, 2022. 04. 28.

Forrás webcím:https://jesz.pte.hu/ugyanaz

Hivatkozások
[1] https://jesz.pte.hu/sites/jesz.pte.hu/files/styles/large/public/biedermann2_0.jpg?itok=H-1tU6Cm